

הארכיטקטורה של החירות

להעיז. לפעול. לקפוץ.

להיות בן חורין, זה לדעת להעיז. לעשות מעשים שאין חתרניים, שונים, ואף מסוכנים. חירות אינה סטטוס משפטי. היא היכולת של האדם להתעלות ממעל המצב הקיומי הנתון, לפרוץ מחסומים ולהתגבר על פחדים.

המלכודת: בין הים למדבר

העם היהודי עומד בפני המבחן הראשון לחירותו. המצרים סוגרים מאחור, הים מלפנים. התגובה הראשונית היא שיתוק: "בני שרויים בצער, והים סוגר, והאויב רודף."

בתוך הלחץ הקיומי הזה, האינסטינקט האנושי הוא להתפלל, לזעוק, ולחכות לישועה שתבוא מלמעלה.

דבר אל בני ישראל וייסעו" (שמות י"ד)

מה תציע שעכור?

ר' אליעזר במדרש מלמד אותנו יסוד מהפכני: 'עַתָּה לְקַצֵּר וְעַתָּה לְהַאֲרִיךְ'. ישנם מצבים שאין בהם פשר לנשיאת עיניים לשמיים. בן החורין המאמין אינו רק משווע לישועה—הוא לוקח את המטה, נוטה את היד, ובוקע את הים בעצמו.

זהו לא הזמן לתפילות.
זהו הזמן ללקיחת אחריות.

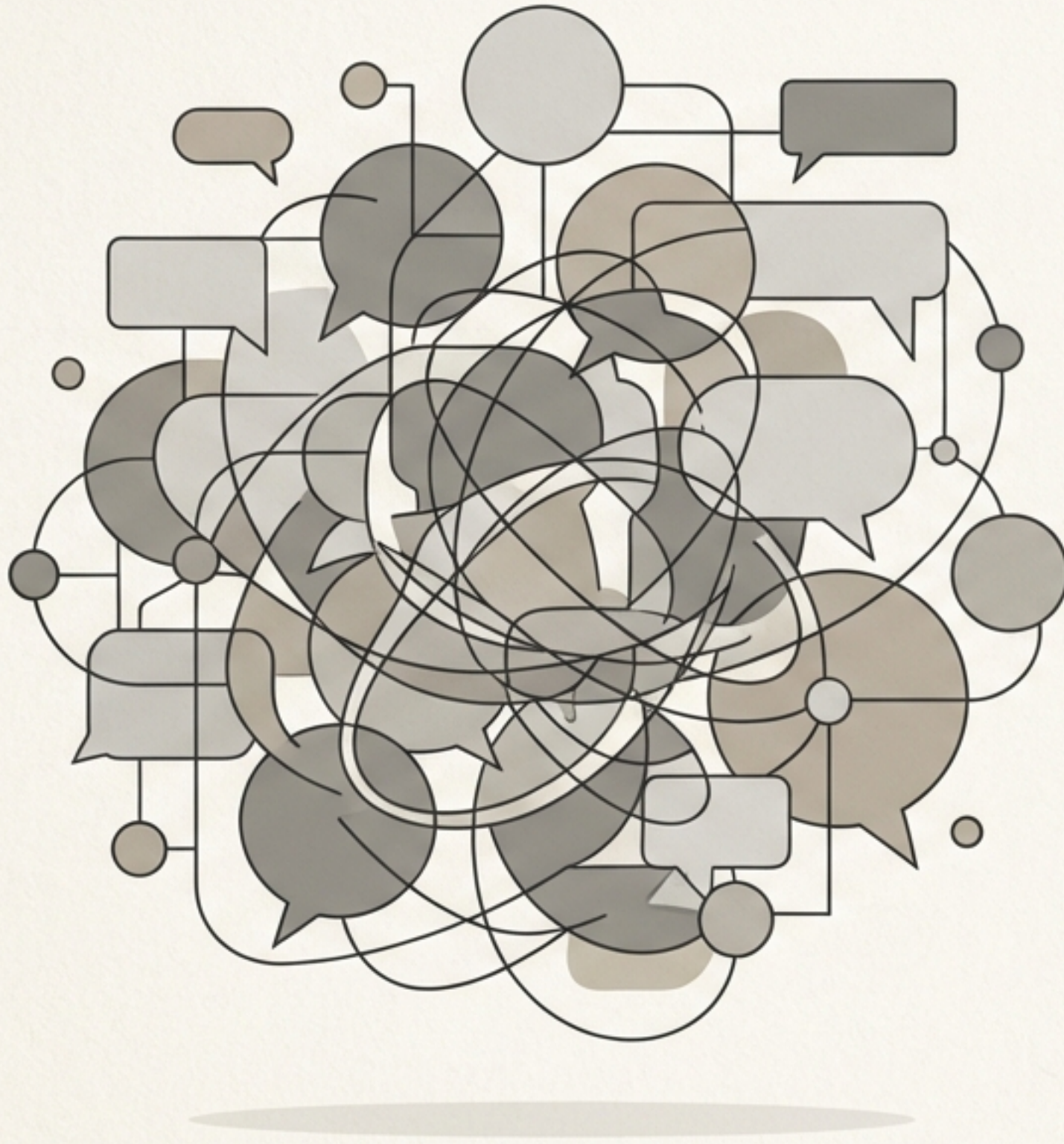
שיתוקה של הלוגיקה

רבי מאיר מתאר את הוויכוח בין השבטים על
שפת הים:

"זה אומר: אין אני יורד תחלה לים, וזה
אומר: אין אני יורד תחלה לים."

ההיגיון, הפחד והחישובים הקרים משתקים את
העם. הם עומדים ונוטלים עצה זה בזה, מנסים
לחמוק מלהיות אלו שעושים את המעשה הראשון.

התיאוריה הניסית קיימת, אך המציאות
העובדתית תקועה.

הזינוק של נחשון

קפיצה ירידה

מתוך הוויכוחים, "קפץ נחשון בן עמינדב וירד לים תחילה".
שימו לב למינוח: נחשון לא נכנס, הוא **קופץ**.

הירידה היא תנועה אל הכבדה, אל הריאליה הקרקעית.
הקפיצה היא תנועה כלפי מעלה – התעלות מעל חוקי הטבע.
נחשון הוא בן החורין האולטימטיבי: הוא הופך את התיאוריה
למציאות באמצעות מעשה אחד של אומץ אבסורדי.

האמונה כמעשה אבסורדי

באמונה מוכומן אלמנט של אבסורד: הניצחון על המצוי והאפשרי. מטה אחד שקורע את הים לגזרים? זה בלתי אפשרי. אך האדם המאמין פועל את האבסורד. הוא הולך אחרי צו ליבו למרות היעדר מוחלט של היתכנות לוגית. הזינוק הפסיכו-פיזי של נחשון הוא הרגע שבו האמונה מכריעה את המציאות.

פרספקטיבה של שירה

התוצאה של הקפיצה היא ה'שירה'. יכולתו של האדם לשורר קשורה ביכולתו להתנתק מהמבנה הבינארי והליניארי של העולם.

במצב של שירה, המשולש יכול להראות כמרובע. חוקי המתמטיקה והלוגיקה מפסיקים לפעול בצורה שרירותית. זהו מקום שמותח את ההוויה אל ספירה שמעבר לקווים הנורמטיביים. השירה היא המקום שבו האבסורד מקבל היתכנות והרמוניה.

אָז יִשִּׁיר: הסוד של האות א'

האות א' (1):
מרחפת מעל ה-ז'.
מייצגת את האלוקי,
הראשוני, האינסופי.

האות ז' (7):
מייצגת את הטבע,
המחזוריות והמוות (שבעת
ימי השבוע, שבעת הצבעים).
זוהי תנועה אל הסוף הטרגי.

חז'ל שאלו: מדוע נאמר 'ישיר' (לשון עתיד)? 'מכאן לתחיית המתים מן התורה.' 'אז
אז' (א+ז) הוא הרגע שבו האינסוף פורץ אל תוך הטבע. השירה מאפשרת את מה שמופרך.
בעיני הריאליה: שהמוות אינו הסוף, והכל עשוי להתהפך לחיים.

קריעת ים סוף של הזוגיות

חז'ל אמרו: 'קשה זיווגם כקריעת ים סוף'.
איך אדם יכול לקשור את גורלו באדם אחר, זר ושונה,
לחיים שלמים של חוסר ודאות?

זוהי אותה תנועה נפשית של נחשון. ההחלטה להינשא
דורשת התעלות אמונית אבסורדית. היא דורשת ללכת
כנגד הסיכויים, להתעלם מהשוני, ולקפוץ למים מתוך
אמונה שהפלא יתרחש והחיבור יהיה שלם.

שירה חדשה

'שִׁירָה חֲדָשָׁה שֶׁבָּחוּ גְּאוּלִּים'

שירה אמיתית חייבת להיות מקורית וספונטנית.
כל חיקוי הוא עדות לחוסר חירות.

בלילה הראשון של פסח אנחנו מתפקדים
כסופרים והיסטוריונים (מספרים ביציאת מצרים).
בלילה השביעי (קריעת ים סוף), אנחנו הופכים
למשוררים. אנחנו יוצרים הוויה חדשה.

אֲוֹקִיָּא אֵה אֵל מְנַב הֵא יַעֲבִין עִישָׁמַ

הנפילה אל הקרקע

רגע אחד אחרי השירה הנשגבת, העם מתלונן על מים. למה? כי חיים של נס ואבסורד מייצרים תלות וניתוק.

כתחאחים אל גזם לפסוך לאות בתגשינדרעעה תלות כולאה.

החוויה הא-בינארית של הים ('ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי') מטשטשת היררכיה וסדר. זהו מצב אנרכיסטי. כשחיים רק בפסגות של פלא, המציאות היומיומית הופכת בלתי נסבלת.

המענה: חוק ומשפט

"נָשָׂם שָׂם לוֹ חֵק וּמִשְׁפָּט וְנָשָׂם נִסְהוּ"

משה מבין שכדי לשרוד את הנחיתה, חייבים להחזיר את הסדר.
תכליתו של החוק היא ליצור ארגון בתוך הכאוס. כנגד השפחה שראתה
חזיונות ואיבדה את הגבולות, בא המשפט ומחזיר את ההיררכיה.
החוק הוא העוגן שמחזיר את העם לקרקע – תרתי משמע.

הריקוד בין הפלא לחוק

1. **הקפיצה:** היכולת להעיז, לשיר ולחיות את האבסורד (נחשון).

2. **החוק:** היכולת לבנות חיים של סדר, משפט ואחריות (משה).

בן החורין השלם הוא זה שיודע לגעת באינסוף, אך לחיות בתוך העולם.
להיות משורר בנשמה, אך אדם של חוק במעשה.